

Sygn. akt I Co 1949/15

I Co 374/16

POSTANOWIENIE

Dnia 25 września 2018 r.

Sąd Rejonowy w Tczewie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący Sędzia Sądu Rejonowego Anna Ostrowska-Liss

po rozpoznaniu w dniu 25 września 2018 r. w Tczewie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku wierzyciela (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G. (Km 1999/16), (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W. (Km 2349/16), Skarbu Państwa – Naczelnika Urzędu Skarbowego w G. (Km 2512/16), Skarbu Państwa – Naczelnika Pierwszego Urzędu Skarbowego w T. (Km 2511/16), Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Tczewie A. Ś. (Km 30/18)

przeciwko dłużnicze M. R.

z udziałem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Inspektorat w T. oraz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w C.

o egzekucję z nieruchomości

w przedmiocie zarzutów wierzyciela do planu podziału sumy uzyskanej z egzekucji

postanawia:

1. zmienić plan podziału sumy uzyskanej z egzekucji z nieruchomości, sporządzony przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Tczewie A. Z. w dniu 7 marca 2018 r. w sprawie o sygn. akt Km 2349/16 i zmieniony przez tego komornika w dniu 7 maja 2018 r., w ten sposób że:

a) ustalić, że wierzycielem prowadzącym egzekucję z nieruchomości zapisanych w księgach wieczystych Kw (...) i Kw (...) jest również Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Tczewie A. Ś. (Km 30/18), a jego wierzytelność stanowi należność podlegającą zaspokojeniu na podstawie art. 1025 § 1 pkt 9 kpc,

b) ustalić, iż z sumy 90.000 zł (dziewięćdziesiąt tysięcy złotych), uzyskanej z egzekucji nieruchomości dłużniczki Kw nr (...) i Kw nr (...), zaspokojeniu podlegają następujące należności:

- 23.081,03 zł (dwadzieścia trzy tysiące osiemdziesiąt jeden złotych trzy grosze) na rzecz

komornika sądowego A. Z. z tytułu kosztów egzekucyjnych,

- 56.018,52 zł (pięćdziesiąt sześć tysięcy osiemnaście złotych pięćdziesiąt dwa grosze) na rzecz

wierzyciela hipotecznego (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu

Inwestycyjnego Zamkniętego w W.,

- 10.900,45 zł (dziesięć tysięcy dziewięćset złotych czterdzieści pięć groszy) na rzecz wierzyciela hipotecznego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Inspektorat w T.;

2. zatwierdzić plan podziału w pozostałej części;
3. zasądzić od dłużniczki M. R. na rzecz wierzyciela (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W. kwotę 197 zł (sto dziewięćdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania w przedmiocie zarzutów do planu podziału;
4. uczynić wskazany plan podziału integralną częścią niniejszego postanowienia.

UZASADNIENIE

W dniu 16 października 2017 r., w trybie egzekucji z nieruchomości prowadzonej przez komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Tczewie A. Z. pod sygn. Km 2349/12, zostały sprzedane nieruchomości dłużniczki M. R. w postaci działki budowlanej (Kw nr (...)) oraz udziału w drodze wynoszącego 1/8 części nieruchomości (Kw nr (...)), za cenę 90.000 zł.

Postanowienie Sądu z dnia 17 stycznia 2018 r. o przysądzeniu nieruchomości na rzecz nabywców licytacyjnych S. S. i A. S. uprawomocniło się w dniu 22 lutego 2018 r.

Egzekucję z nieruchomości Kw nr (...) prowadzono na wniosek wierzycieli: (...) sp. z o.o. w G. (Km 1999/16), Pierwszego Urzędu Skarbowego w G. (Km 2512/16), Naczelnika Urzędu Skarbowego w T. (Km 2511/16) oraz (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W. (Km 2349/16), który jednocześnie był również wierzycielem hipotecznym na danej nieruchomości. Egzekucję z nieruchomości Kw nr (...) prowadzono na wniosek wierzyciela (...) sp. z o.o. w G. (Km 1999/16). Jednocześnie wierzycielem hipotecznym na danej nieruchomości był Zakład Ubezpieczeń Społecznych Inspektorat w T..

W dniu 7 marca 2018 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Tczewie A. Z. sporządził plan podziału sumy uzyskanej z egzekucji nieruchomości. Wskazał, że ze sprzedaży obu działek uzyskano kwotę 90.000 zł. Ponieważ natomiast wartość nieruchomości Kw nr (...) i wartość nieruchomości Kw nr (...) pozostają do siebie w stosunku 84,63% do 15,37% należało uznać, że suma uzyskana z egzekucji nieruchomości Kw nr (...) wynosi 76.167 zł, a suma uzyskana z egzekucji nieruchomości Kw nr (...) wynosi 13.833 zł. W zakresie egzekucji z nieruchomości Kw nr (...) komornik uznał, iż uzyskana kwota 76.167 zł ulega podziałowi w następujący sposób: 20.148,48 zł na rzecz komornika sądowego A. Z. z tytułu kosztów egzekucyjnych oraz 56.018,52 zł na rzecz wierzyciela hipotecznego (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W.. W zakresie egzekucji z nieruchomości Kw nr (...) komornik uznał, iż uzyskana kwota 13.833 zł ulega podziałowi w następujący sposób: 2.932,55 zł na rzecz komornika sądowego A. Z. z tytułu kosztów egzekucyjnych oraz 10.900,45 zł na rzecz wierzyciela hipotecznego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Inspektoratu w T.. Ostatecznie komornik uznał, że cała suma 90.000 zł, uzyskana łącznie z egzekucji z obu nieruchomości dłużniczki, podlega podziałowi w następujący sposób: 23.081,03 zł na rzecz komornika sądowego A. Z. z tytułu kosztów egzekucyjnych, 56.018,52 zł na rzecz wierzyciela hipotecznego (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W. oraz 10.900,45 zł na rzecz wierzyciela hipotecznego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Inspektorat w T..

W dniu 7 maja 2018 r. komornik dokonał zmiany planu podziału z dnia 7 marca 2018 r., uznając, że plan ten należy uzupełnić o należność 8.452,27 zł, przysługującą Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym w Tczewie A. Ś. tytułem kosztów postępowania egzekucyjnego prowadzonego pod sygn. Km 30/18. Komornik uznał, iż wskazane koszty należy ująć w planie podziału w kategorii pierwszej. W związku z tym, koszty te ulegają zaspokojeniu z sumy uzyskanej z egzekucji nieruchomości Kw nr (...) w wysokości 7.153,16 zł (84,63%) oraz z sumy uzyskanej z egzekucji nieruchomości Kw nr (...) w wysokości 1.299,11 zł (15,37%). Ostatecznie komornik uznał, że cała suma 90.000 zł, uzyskana łącznie z egzekucji z obu nieruchomości dłużniczki, podlega podziałowi w następujący sposób: 23.081,03 zł na rzecz komornika sądowego A. Z. z tytułu kosztów egzekucyjnych, 8.452,27 zł na rzecz komornika sądowego A. Ś. z tytułu kosztów egzekucyjnych, 48.865,36 zł na rzecz wierzyciela hipotecznego (...) Niestandaryzowanego

Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W. oraz 9.601,34 zł na rzecz wierzyciela hipotecznego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Inspektorat w T..

Zarzuty do sporządzonego przez komornika planu podziału złożył wierzyciel hipoteczny (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W., domagając się jego zmiany poprzez uznanie, iż należność komornika sądowego A. Ś. z tytułu kosztów poprzedniej egzekucji nie zostanie zaspokojona z sumy uzyskanej z egzekucji nieruchomości w jakimkolwiek zakresie. W uzasadnieniu zarzutów wierzyciel hipoteczny wskazał, że komornik sądowy A. Z. niezasadnie uznał, iż należność komornika sądowego A. Ś. z tytułu kosztów poprzedniej egzekucji mieści się w kategorii pierwszej zaspokajanych należności, razem z kosztami postępowania bieżącej egzekucji. W doktrynie prawniczej i orzecznictwie sądowym zgodnie odnotowuje się bowiem, że koszty egzekucji należne komornikowi sądowemu, ustalone prawomocnym postanowieniem, nie korzystają z pierwszeństwa zaspokojenia przewidzianego w art. 1025 § 1 pkt. 1 k.p.c. w innym postępowaniu egzekucyjnym.

Odpowiadając na zarzuty wierzyciela hipotecznego komornik sądowy wskazał, że zarzuty te są niezasadne i powinny zostać oddalone. Komornik sądowy zwrócił uwagę, iż treść art. 1025 § 1 k.p.c. była wielokrotnie przedmiotem dyskusji i sporów doktryny prawniczej. Niemniej jednak w uchwale z dnia 4 sierpnia 2006 r. (sygn. III CZP 48/06) Sąd Najwyższy stwierdził, iż do kosztów egzekucyjnych należy zaliczyć nawet koszty poniesione przez wierzyciela w danym postępowaniu. Stanowisko to nie powinno zatem pozostawiać żadnych wątpliwości, iż kosztami postępowania egzekucyjnego są tym bardziej koszty poniesione przez komornika, który uprzednio prowadził daną egzekucję. W drugiej kolejności komornik przywołał orzecznictwo Sądu Najwyższego wskazujące na uprzywilejowany status kosztów egzekucji stwierdzonych prawomocnym postanowieniem o kosztach egzekucji, i to nawet w sytuacji jeżeli są one dochodzone w innym postępowaniu egzekucyjnym niż to, w którym uzyskano sumę przeznaczoną do podziału. Ostatecznie komornik wskazał, że nawet gdyby podzielić stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w przywołanej przez wierzyciela hipotecznego uchwale, to i tak stanowisko to zostało wyrażone na tle innego stanu faktycznego, albowiem w przedmiotowym postępowaniu nie mamy do czynienia z kosztami komornika prowadzącego inne postępowanie egzekucyjne, ale prowadzącego poprzednie postępowanie egzekucyjne.

Sąd podzielił stanowisko wierzyciela hipotecznego i uznał, że zarzuty wniesione przeciwko sporządzonemu przez komornika planowi podziału sumy uzyskanej z egzekucji są zasadne.

Art. 1025. § 1 k.p.c. stanowi, że z kwoty uzyskanej z egzekucji zaspokaja się w następującej kolejności:

- 1) koszty egzekucyjne;
- 2) należności alimentacyjne;
- 3) należności za pracę za okres 3 miesięcy do wysokości najniższego wynagrodzenia za pracę określonego w odrębnych przepisach oraz renty z tytułu odszkodowania za wywołanie choroby, niezdolności do pracy, kalectwa lub śmierci i koszty zwykłego pogrzebu dłużnika;
- 4) należności zabezpieczone hipoteką morską lub przywilejem na statku morskim;
- 5) należności zabezpieczone hipoteką, zastawem, zastawem rejestrowym i zastawem skarbowym albo korzystające z ustawowego pierwszeństwa oraz prawa, które ciążyły na nieruchomości przed dokonaniem w księdze wieczystej wpisu o wszczęciu egzekucji lub przed złożeniem do zbioru dokumentów wniosku o dokonanie takiego wpisu;
- 6) należności za pracę niezaspokojone w kolejności trzeciej;
- 7) należności, do których stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa, o ile nie zostały zaspokojone w kolejności piątej;
- 8) należności wierzycieli, którzy prowadzili egzekucję;

9) inne należności.

Po zaspokojeniu wszystkich należności ulegają zaspokojeniu kary pieniężne oraz grzywny sądowe i administracyjne. W równym stopniu z należnością ulegają zaspokojeniu odsetki i koszty postępowania. Z pierwszeństwa równego należnościom kategorii czwartej i piątej korzystają wszystkie roszczenia o świadczenia uboczne objęte zabezpieczeniem na mocy odrębnych przepisów. Roszczenia o świadczenia uboczne nieobjęte zabezpieczeniem zaspokajają się w kategorii dziesiątej, chyba że należność podlegałaby zaspokojeniu w kategorii wcześniejszej. To samo dotyczy roszczeń o świadczenia należne dożywnotnikowi (art. 1025 § 2 i 3 k.p.c.).

Znajdująca wyraz w art. 1025 k.p.c. zasada pierwszeństwa wynikającego z ustawy (uprzywilejowania) polega na tym, że zaspokojenie należności zaliczonych przez ustawodawcę do bliższej kategorii nastąpi przed należnościami umieszczonymi w dalszej kategorii, tak więc jeżeli suma objęta podziałem nie wystarczy na zaspokojenie wszystkich wierzycieli, zasada ta wyłącza zaspokojenie wierzycieli, których należności znajdują się w dalszej kolejności (P. Telenga, Komentarz aktualizowany do Kodeksu postępowania cywilnego. Komentarz, Lex 2011).

Jeżeli suma objęta podziałem nie wystarcza na zaspokojenie w całości wszystkich należności i praw tej samej kategorii, należności zaliczone w artykule poprzedzającym do kategorii czwartej, piątej i ósmej będą zaspokojone w kolejności odpowiadającej przysługującemu im pierwszeństwu, inne zaś należności - stosunkowo do wysokości każdej z nich. Wydzieloną wierzycielowi sumę zalicza się przede wszystkim na koszty postępowania, następnie na odsetki, a w końcu na sumę dłużną (art. 1026 k.p.c.).

Koszty egzekucyjne zaspokajają się w pierwszej kolejności. Przyjmuje się, że pod pojęciem kosztów egzekucji rozumie się koszty niezbędne do celowego przeprowadzenia egzekucji, które dłużnik winien zwrócić wierzycielowi, a także koszty egzekucji ustalone postanowieniem komornika wydanym w trybie art. 770 k.p.c. w postępowaniu egzekucyjnym, które zakończone zostało planem podziału (G. Julke, Kodeks postępowania cywilnego. Postępowanie zabezpieczające i egzekucyjne. Komentarz, Currenda 2005).

Sąd rozpoznający niniejszą sprawę w pełni podziela pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 30 stycznia 2018 r. (sygn. III CZP 98/17) i również stoi na stanowisku, że koszty egzekucji należne komornikowi sądowemu, ustalone prawomocnym postanowieniem, nie korzystają z pierwszeństwa zaspokojenia przewidzianego w art. 1025 § 1 pkt 1 k.p.c. w innym postępowaniu egzekucyjnym. Nie jest prawdą – jak podnosił komornik – że stanowisko Sądu Najwyższego zostało wyrażone na tle odmiennego stanu faktycznego, gdzie chodziło o koszty egzekucyjne zupełnie innego postępowania egzekucyjnego, a nie postępowania poprzedniego. Stanowisko Sądu Najwyższego zostało wyrażone na tle dwóch spraw egzekucyjnych toczących się na podstawie tego samego tytułu wykonawczego przeciwko temu samemu dłużnikowi. Sprawy te są zatem ze sobą powiązane w nie mniejszym stopniu niż sprawy przedstawione Sądowi do rozpoznania w niniejszym postępowaniu, gdzie dwóch komorników prowadzi po sobie egzekucje z tych samych nieruchomości tego samego dłużnika. Niezależnie od powyższego Sąd rozpoznający niniejszą sprawę nie ma również wątpliwości, iż „sprawa poprzednia” mieści się w pojęciu „innego postępowania”.

Biorąc pod uwagę powyższe Sąd stwierdził, iż komornik sądowy A. Z. niezasadnie przyjął, iż koszty postępowania egzekucyjnego Km 30/18 prowadzonego przez komornika Sądowego A. Ś. podlegają zaspokojeniu z sumy uzyskanej z egzekucji nieruchomości przeprowadzonej na gruncie postępowania egzekucyjnego Km 2349/16 prowadzonego przez komornika Sądowego A. Z. zgodnie z pierwszeństwem wskazanym przez art. 1025 § 1 pkt 1 k.p.c. Koszty te mieszczą się bowiem w kategorii ósmej (dawniej dziewiątej), o której traktuje art. 1025 § 1 pkt 9 k.p.c.

Przesądżając o powyższym Sąd uznał, iż korekta planu podziału z dnia 7 marca 2018 r., dokonana w dniu 7 maja 2018 r., jest nieprawidłowa, a jej skutki muszą zostać cofnięte. Biorąc natomiast pod uwagę fakt, że plan podziału z dnia 7 marca 2018 r. nie został zakwestionowany przez żadną ze stron postępowania, jak też nie budzi zastrzeżeń Sądu, należy przyjąć, że z sumy 90.000 zł, uzyskanej łącznie z egzekucji z obu nieruchomości dłużniczki, zaspokojeniu podlegają następujące należności: 23.081,03 zł na rzecz komornika sądowego A. Z. z tytułu kosztów egzekucyjnych, 56.018,52 zł na rzecz wierzyciela hipotecznego (...) Niestandardyzowanego Sekurytyzacyjnego

Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W., 10.900,45 zł na rzecz wierzyciela hipotecznego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Inspektorat w T..

Z tych względów, na podstawie art. 1025 § 1 pkt 9 k.p.c. i na podstawie art. 1027 § 3 k.p.c. Sąd orzekł jak w punktach 1, 2 i 4 sentencji.

O kosztach postępowania w przedmiocie zarzutów do planu podziału Sąd rozstrzygnął w punkcie 3 sentencji na podstawie art. 770 k.p.c. oraz § 8 ust 1 pkt. 8 w zw. z § 20 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych. Na koszty te złożyła się opłata sądowa od zarzutów w kwocie 100 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł oraz koszty zastępstwa procesowego w kwocie 80 zł.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2.(...)

- (...)

- (...)

- (...)

3.(...)

T., (...)